การประเมินความแม่นยำในการวินิจฉัย FIT Test ร่วม CEA เปรียบเทียบกับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ ในผู้ป่วยโรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

โดย
นางสาวจารุวรรณ ปั้นอยู่

การประเมินความแม่นยำในการวินิจฉัย FIT Test และ CEA เปรียบเทียบกับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ในผู้ป่วย โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

Evaluation of the Diagnostic Accuracy of the FIT Test Combined and CEA Compared with Colonoscopy Findings in Patients at Lopburi Cancer Hospital

นางสาวจารุวรรณ ปั้นอยู่

งานเทคนิคการแพทย์ กลุ่มงานพยาธิวิทยาคลินิกและเทคนิคการแพทย์
ภารกิจด้านวิชาการและการแพทย์ โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

ชื่อเรื่อง : การประเมินความแม่นยำในการวินิจฉัย FIT Test และ CEA เปรียบเทียบกับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ ในผู้ป่วยโรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

ผู้วิจัย : จารุวรรณ ปั้นอยู่

บทคัดย่อ

มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ และเป็นหนึ่งในสาเหตุการเสียชีวิตอันดับต้น ๆ ของประชากรทั่วโลก การตรวจคัดกรองที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยตรวจพบโรคในระยะเริ่มต้นและเพิ่มโอกาสในการรักษาให้หายขาดได้ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการตรวจ FIT Test และ CEA กับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ในผู้ป่วยที่เข้ารับการตรวจ ณ โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี โดยเป็นการศึกษาแบบย้อนหลัง (Retrospective study) จากข้อมูลผู้ป่วยจำนวน 150 ราย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการตรวจ FIT และระดับ CEA กับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 51.3) มีอายุเฉลี่ย 58.55 ± 13.28 ปี ผลการวิเคราะห์พบว่า ผลการตรวจ FIT มีความสัมพันธ์กับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.001$) โดยผู้ที่มีผล FIT เป็นบวกมีสัดส่วนการตรวจพบความผิดปกติจากการส่องกล้องสูงกว่าผู้ที่มีผล FIT เป็นลบ อย่างไรก็ตาม ยังพบผู้ป่วยบางรายที่มีผล FIT เป็นลบ แต่ตรวจพบติ่งเนื้อ (Polyp) หรือภาวะอักเสบ (Inflammation) จากการส่องกล้อง สะท้อนให้เห็นว่าการใช้ FIT เพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถตรวจพบรอยโรคบางชนิดได้ นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ CEA กับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยผู้ที่มีระดับ CEA $\geq$ 5.0 ng/mL มีสัดส่วนการตรวจพบมะเร็งลำไส้ใหญ่และความผิดปกติจากการส่องกล้องสูงกว่าผู้ที่มีระดับ CEA < 5.0 ng/mL อย่างไรก็ตาม ยังพบผู้ป่วยที่มีระดับ CEA อยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่ตรวจพบติ่งเนื้อหรือภาวะอักเสบจากการส่องกล้อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้ CEA เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอสำหรับการตรวจคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ และควรใช้ร่วมกับการประเมินทางคลินิกหรือการตรวจอื่นที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า ผลการตรวจ FIT Test และ CEA มีความสัมพันธ์กับผลการส่องกล้องลำไส้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.001$ และ $p < 0.001$ ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม การใช้การตรวจทั้งสองวิธีเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถตรวจพบรอยโรคได้ทั้งหมด จึงควรใช้ร่วมกับข้อมูลทางคลินิกและการตรวจวินิจฉัยอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดกรองและวินิจฉัยมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก

ข้อเสนอแนะ ควรมีการศึกษาต่อยอดโดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่และหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพของการตรวจด้วยตัวชี้วัดทางการวินิจฉัย ได้แก่ ความไว ความจำเพาะ ค่า PPV และค่า NPV เพื่อให้สามารถประเมินประสิทธิภาพของการตรวจได้อย่างครบถ้วน และนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก รวมถึงสนับสนุนการตัดสินใจทางคลินิกในอนาคต